

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, dnia 29 grudnia 2022 r.

DOZIK-2.610.523.2016.KW

wersja jawna
(tajemnice przedsiębiorstwa i inne informacje prawnie chronione oznaczono [***])

DECYZJA nr DOZIK-17/2022

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zaniechanie **ING Banku Śląskiego Spółki Akcyjnej z siedzibą w Katowicach** („Bank”) polegające na nieprzekazywaniu w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku konsumentom, którzy zawarli z Bankiem umowy o kartę debetową, informacji na temat kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, zainicjowanej przez konsumenta, co jest niezgodne z art. 27 pkt 3 lit b) w zw. z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2360) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 26 ust 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na **ING Bank Śląski Spółkę Akcyjną z siedzibą w Katowicach** obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, o którym mowa w pkt I sentencji decyzji, w postaci:

A/ złożenia oświadczenia w terminie nie później niż 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji i utrzymania go na stronie internetowej ING Banku Śląskiego Spółki Akcyjnej z siedzibą w Katowicach przez okres 3 (trzech) miesięcy od złożenia, o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji nr DOZIK-17/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zaniechanie ING Banku Śląskiego Spółki Akcyjnej z siedzibą w Katowicach polegające na

nieprzekazywaniu w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku konsumentom, którzy zawarli z Bankiem umowy o kartę debetową, informacji na temat kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, zainicjowanej przez konsumenta.

Szczegółowe informacje dostępne są w decyzji Prezesa UOKiK nr DOZIK-17/2022 opublikowanej na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod adresem www.uokik.gov.pl. Decyzja jest prawomocna.”

w następujący sposób:

[1] czarną czcionką (16 px, a dla wersji mobilnej strony internetowej - 12 px) na białym tle,

[2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,

[3] w górnej części strony głównej domeny www.ing.pl i na każdej innej stronie internetowej Banku zastępującej ww. stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia oświadczenia przez użytkownika poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym rogu ramki; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),

[4] tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w powyżej, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony (dla wersji mobilnej 0,3 cm),

[5] w przypadku zmiany adresu strony internetowej obowiązek publikacji będzie odnosić się do strony internetowej funkcjonującej w czasie zamieszczenia przedmiotowego oświadczenia na stronie internetowej ING Banku Śląskiego Spółki Akcyjnej,

[6] w przypadku zmiany nazwy Banku, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem Banku lub następcy prawnego, ze wskazaniem nazw dawnej i nowej;

[7] fragment: „*Decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DOZIK-17/2022*” będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf.

B/ opublikowania w mediach społecznościowych, w których obecny jest ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach, na swój koszt, w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, komunikatu o treści:

„Konsumencie, Prezes #UOKiK wydał decyzję nr DOZIK-17/2022, stwierdzającą stosowanie przez #ING Bank Śląski praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w obszarze usług płatniczych. Szczegóły na www.ing.pl lub www.uokik.gov.pl”.

w następujący sposób:

- a) komunikat będzie zamieszczony jako post na prowadzonych przez ING Bank Śląski Spółka Akcyjna profilach w mediach społecznościowych,
- b) komunikat w mediach społecznościowych zostanie sformułowany zgodnie z przyjętą strategią komunikacyjną w zakresie marki ING Bank Śląski, tj. post o decyzji Prezesa UOKiK będzie opublikowany na tych samych zasadach, jak wszystkie inne, i z użyciem takiej samej czcionki i wizualizacji, jak w przypadku innych postów i wiadomości,
- c) w przypadku zmiany nazwy Banku, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem Banku lub następcy prawnego, ze wskazaniem nazw dawnej i nowej,
- d) komunikat w mediach społecznościowych będzie dostępny przez okres 3 (trzech) miesięcy od daty jego publikacji.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) w związku z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000) oraz w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia obciążyć ING Bank Śląski Spółkę Akcyjną z siedzibą w Katowicach kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 163,40 zł (słownie: sto sześćdziesiąt trzy złote czterdzieści groszy) oraz zobowiązuje ING Bank Śląski Spółkę Akcyjną z siedzibą w Katowicach do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także „Prezes Urzędu”, „Prezes UOKiK”), na skutek otrzymanego zawiadomienia, przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. DDK-405-11/13) w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku ze stosowanymi przez ING Bank Śląski Spółkę Akcyjną z siedzibą w Katowicach (dalej także „Bank”) procedurami regulującymi sposób rozliczania bezgotówkowych transakcji płatniczych w walutach obcych, dokonywanych przez konsumentów przy pomocy kart płatniczych, mogło dojść do naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów¹, lub czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów, uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

Analiza przedłożonych wyjaśnień i dokumentów wykazała, że Bank może dopuszczać się działań stanowiących praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 30 grudnia 2016 r., Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na nieprzekazywaniu w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku konsumentom, którzy zawarli z Bankiem umowy o kartę debetową, informacji na temat kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, zainicjowanej przez konsumenta, co może być uznane za niezgodne z art. 27 pkt 3 lit b) w zw. z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych² oraz godzić jednocześnie w zbiorowe interesy konsumentów.

Postanowieniem o wszczęciu przedmiotowego postępowania Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy zebrany w trakcie postępowania wyjaśniającego (sygn. DDK-405-11/13).

Bank ustosunkował się do przedstawionego zarzutu w piśmie z dnia 8 lutego 2017 r., podnosząc, że:

- rozliczanie transakcji walutowych dokonywanych kartą debetową jest procesem wieloetapowym, bezpośrednio wpływającym na kształt postanowień regulacji umownych wiążących klientów i Bank;
- w treści postanowień stosowanych wzorców umownych nie określono terminu, licząc od daty zainicjowania transakcji przez konsumenta, w którym Bank ma prawo obciążyć konsumenta kwotą transakcji - termin ten nie zależy bowiem od Banku;
- zawarte między Bankiem a organizacjami płatniczymi (Visa, Mastercard) umowy [***]. Regulacje organizacji płatniczych zawierają informacje do kiedy, maksymalnie, centrum/agent rozliczeniowy powinien przekazać transakcję do rozliczenia organizacji płatniczej oraz o [***]. Organizacje płatnicze regulują maksymalny termin przekazania transakcji do rozliczenia, tym niemniej centrum/agent rozliczeniowy może przekazać transakcje po tym terminie - w związku z powyższym Bank nie jest w stanie precyzyjnie

¹ na dzień wszczęcia postępowania – Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331, ze zm.

² na dzień wszczęcia postępowania - Dz.U z 2016 r. poz. 1572, ze zm.

określić przedmiotowego terminu w regulacjach wiążących klientów i Bank, gdyż nie ma podstaw do ustalenia w jakiej dacie rzeczywiście otrzyma z organizacji płatniczej transakcję do rozliczenia. Bank przyznał także, że tym samym klient nie ma możliwości stwierdzenia, w jakim najpóźniejszym terminie może nastąpić rozliczenie transakcji i wyznaczenia w ten sposób prawdopodobnego kursu walutowego;

- Bank wskazał nadto, że praktyka Banku jest powszechna na rynku i nie odbiega od praktyki stosowanej przez inne banki, gdyż powyższe zasady dotyczą każdego wydawcy oraz agenta rozliczeniowego, który zawarł umowę dotyczącą rozliczeń transakcji kartowych z Visa oraz Mastercard.

Jednocześnie Bank złożył wniosek o wydanie w przedmiotowym postępowaniu decyzji zobowiązującej w trybie art. 28 uokik poprzez przyjęcie zobowiązania Banku do zmiany zakwestionowanej praktyki. Zmiana miała polegać m.in. na określeniu maksymalnego terminu, w którym może nastąpić rozliczenie z klientem, a także na opisanu w bardziej precyzyjny sposób procesu rozliczania transakcji (w drodze dokonania przez Bank zmiany postanowień *Regulaminu świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych*).

W piśmie z dnia 26 lipca 2021 r. Bank poinformował o podjętych działaniach mających wpływ na zmianę zakwestionowanej praktyki, a w szczególności o tym, że:

- 6 sierpnia 2018 r. dokonał zmiany *Regulaminu świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków płatniczych dla osób fizycznych* (poprzednia nazwa: *Regulamin świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych*), dalej również jako „Regulamin” - m.in. poprzez określenie maksymalnego terminu, w którym może nastąpić rozliczenie z klientem z tytułu dokonanej transakcji kartowej (31 dni od daty dokonania transakcji), jak również skrócenie terminu, w jakim Bank obciąża rachunek kwotą transakcji kartowej z 3 dni roboczych do 1 dnia roboczego (od otrzymania przez Bank z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia);

- od 5 marca 2018 r. zastosował dodatkowe oznaczenie transakcji (na wyciągu), które rozliczają się później niż wskazany w Regulaminie maksymalny termin tego rozliczenia (tj. 31 dni) oraz wprowadził [***].

Jednocześnie Bank ponownie zawnioskował o wydanie w sprawie decyzji zobowiązującej, podobnie jak w piśmie z dnia 12 października 2022 r., w którym zobowiązał się m.in. do [***].

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2022 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy w postaci pisma Narodowego Banku Polskiego z dnia 15 lipca 2022 r.

Pismem z dnia 30 listopada 2022 r. Prezes Urzędu zawiadomił Bank o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy. Bank nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia. Tym niemniej, ustosunkowując się do zebranych dowodów Bank wskazał dodatkowo na maksymalny termin, w jakim agenci rozliczeniowi zobowiązani są przedstawić transakcje do rozliczenia organizacji płatniczej VISA, jak również [***].

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny

ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach jest zarejestrowana w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000005459 i prowadzi działalność jako bank w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe

(Dz.U. z 2022 r. poz. 2324, dalej jako „Prawo bankowe”). Przedmiotem działalności Banku jest m.in. pozostałe pośrednictwo pieniężne oraz pozostała finansowa działalność usługowa.

dowód: wydruk informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Krajowego Rejestru Sądowego, k. 619-624

W ramach swojej działalności Bank prowadzi m.in. rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe z możliwością dokonywania transakcji za pomocą karty płatniczej (karty debetowej). Bank na dzień 7 marca 2016 r. w obrocie z konsumentami stosował w tym zakresie m.in. następujące dokumenty (które przedłożył w ramach toczącego się postępowania wyjaśniającego):

- *Regulamin świadczenia przez Bank usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych*, (zwany dalej „Regulaminem z 2015 r.”) w brzmieniu obowiązującym od 9 listopada 2015 r.,
- *wzorzec umowy rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego i karty debetowej* (zwany dalej „umową o kartę”) w brzmieniu obowiązującym od 15 listopada 2015 r.,
- *Komunikat dla posiadaczy rachunków określonych w Regulaminie świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych* (zwany dalej „Komunikatem”) w brzmieniu obowiązującym od 7 marca 2016 r.

dowód: pismo Banku z dnia 8 września 2015 r., k. 31-32 oraz pismo Banku z dnia 7 marca 2016 r., k. 63, Regulamin obowiązujący od 9 listopada 2015 r., k. 64-98, wzorzec umowy oraz Komunikat w brzmieniu obowiązującym na dzień 7 marca 2016 r., k.105-109 oraz 99-104

Z przedłożonych przez Bank ww. dokumentów wynikało, że karta debetowa do rachunku (w systemie płatniczym Visa lub Mastercard) wydawana jest przez Bank na podstawie zawartej z konsumentem umowy o kartę, której integralną część stanowi Regulamin z 2015 r. Natomiast zasady, na jakich Bank dokonuje rozliczenia dokonywanych przez posiadacza karty transakcji kartowych (określonych jako transakcje płatnicze dokonane przy użyciu karty lub danych zapisanych na karcie, w tym m.in. transgraniczne transakcje płatnicze przy użyciu karty debetowej do płatności bezgotówkowych - zgodnie z § 2 pkt 68 Regulaminu z 2015 r.), określone zostały zarówno w Regulaminie z 2015 r. (rozdział V dział C - Zasady rozliczeń transakcji kartowych), jak i częściowo w treści Komunikatu.

Zgodnie z ogólną zasadą zamieszczoną w § 64 Regulaminu z 2015 r., wszelkie rozliczenia transakcji kartowych dokonywane są w walucie rachunku, do którego karta została wydana. Bank powinien obciążyć klienta kwotą transakcji kartowej oraz odpowiednimi opłatami niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych po otrzymaniu przez Bank z organizacji płatniczej informacji o transakcji do rozliczenia (§ 67 ust. 7 Regulaminu z 2015 r.), przy czym § 67 ust. 2 Regulaminu z 2015 r. stwierdzał jednocześnie, że termin otrzymania informacji od organizacji płatniczej jest niezależny od Banku.

Rozliczanie transakcji walutowych dokonywanych kartą debetową (wydaną w systemie Visa lub Mastercard) jest procesem wieloetapowym (składającym się z etapu autoryzacji oraz etapu rozliczenia), w którym bierze udział wiele podmiotów (akceptant, agent rozliczeniowy/centrum rozliczeniowe, organizacja płatnicza oraz bank jako wydawca karty). Odstęp czasu pomiędzy autoryzacją i rozliczeniem jest przy tym zależny od tego, kiedy agent rozliczeniowy przedstawia transakcję do rozliczenia, co z kolei jest uzależnione od tego, kiedy akceptant przedstawia transakcję swojemu agentowi rozliczeniowemu (przy czym tak długo, jak transakcja nie jest rozliczona, kwota transakcji nie jest pobierana z rachunku bankowego posiadacza karty).

Zawarte pomiędzy Bankiem a organizacjami płatniczymi - Visa, Mastercard - umowy [***]. Regulacje organizacji płatniczych zawierały informacje, w jakim maksymalnym terminie centrum/agent rozliczeniowy powinien przekazać transakcję do rozliczenia organizacji płatniczej (przy czym centrum/agent rozliczeniowy może przekazać transakcję również po upływie tego maksymalnego terminu) oraz o [***].

Natomiast zasady przeliczania transakcji kartowych dokonanych kartą płatniczą w innej walucie niż waluta rozliczeniowa oraz waluta, w której prowadzony jest rachunek, zostały określone w treści § 68 Regulaminu z 2015 r., który w tym zakresie stanowił m.in.:

„§ 68

1. *Transakcje kartowe dokonane w innej walucie niż waluta rozliczeniowa przewalutowane są przez organizację płatniczą z tej waluty na walutę rozliczeniową z zastosowaniem kursu obowiązującego w tej organizacji, w dniu przewalutowania transakcji kartowej. Informację o walucie rozliczeniowej Bank podaje w Komunikacie. [...]*

3. *Jeżeli karta posiada inną walutę rozliczeniową niż PLN i została wydana do rachunku prowadzonego w złotych polskich (PLN), kwotę transakcji kartowej przekazaną przez organizację płatniczą w walucie rozliczeniowej Bank przelicza na złote polskie (PLN) według:*

- 1) *referencyjnego kursu sprzedaży w Tabeli bezgotówkowej Banku obowiązującej w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji kartowej w przypadku transakcji powodujących obciążenie rachunku;*
- 2) *referencyjnego kursu kupna w Tabeli bezgotówkowej Banku obowiązującej w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji kartowej w przypadku transakcji powodujących uznanie rachunku;*

dowód: Regulamin świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych, obowiązujący od dnia 9 listopada 2015 r., k. 64-98

Bank w toku procedowania transakcji kartowej walutowej (bezugotówkowej) zainicjowanej przez posiadacza karty, w momencie otrzymania zapytania autoryzacyjnego blokował odpowiednią ilość środków na koncie klienta (§ 67 ust. 5 Regulaminu z 2015 r.). Termin utrzymywania blokady z tytułu dokonanej transakcji kartowej wynikał przy tym z „przeciętnego terminu oczekiwania przez Bank na informację o transakcjach kartowych do rozliczenia” i - do dnia 6 sierpnia 2018 r. - wynosił maksymalnie jedenaście dni kalendarzowych od daty transakcji (przy czym informacja ta zawarta była nie w Regulaminie z 2015 r., ale w pkt 30 Komunikatu). Także do postanowień Komunikatu odsyłał § 68 ust. 4 Regulaminu z 2015 r., zgodnie z którym *Informacja dotycząca godziny obowiązywania Tabel kursowych dla rozliczeń transakcji kartowych określona jest w Komunikacie* (który w punkcie 36 wskazywał m.in., że kwotę transakcji w EUR Bank przelicza na PLN według referencyjnego kursu walutowego sprzedaży z Tabeli bezgotówkowej Banku, obowiązującej w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji, publikowanej po godzinie 16.00 jako ostatnia tabela danego dnia). Zgodnie z definicją zawartą w § 2 ust. 1 pkt 24 Regulaminu z 2015 r., Komunikat jest dokumentem zawierającym informacje dotyczące świadczonych przez Bank usług, jest udostępniany na tablicy ogłoszeń w placówkach bankowych oraz na stronie internetowej Banku i ma charakter informacyjny.

Blokada założona przez Bank była znoszona w momencie obciążenia rachunku kwotą transakcji kartowej oraz odpowiednimi opłatami i prowizjami, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli w terminie określonym w Komunikacie Bank nie otrzymał z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia, blokada również zostawała zniesiona. Tym niemniej, brak blokady na kwotę transakcji kartowej lub dokonanie blokady na niepełną kwotę transakcji kartowej lub zniesienie blokady, nie zwalniało posiadacza rachunku od obowiązku utrzymania na rachunku środków zapewniających rozliczenie wszystkich transakcji kartowych zrealizowanych przez użytkownika karty (zgodnie z § 68 ust. 5 i 6 Regulaminu z 2015 r.).

Ponieważ, jak wskazano powyżej, moment, w którym Bank ustala ostateczny kurs przewalutowania kwoty transakcji kartowej przetwarzanej przez organizację płatniczą może być odległy czasowo od momentu, w którym konsument dokonuje płatności kartą (w formie bezgotówkowej), może wystąpić sytuacja, że ostateczna kwota transakcji

walutowej (przeliczonej na PLN), którą obciążony zostaje rachunek konsumenta, nie pokrywa się z kwotą transakcji (przeliczonej na PLN) z dnia jej dokonania (kwotą zablokowaną na rachunku konsumenta), co jest wynikiem występujących różnic pomiędzy zastosowanym kursem przeliczeniowym z dnia dokonania transakcji oraz z dnia jej rozliczenia przez Bank (i w przypadku wystąpienia niekorzystnej różnicy kursowej skutkuje wyższą kwotą obciążenia rachunku konsumenta).

W Regulaminie z 2015 r. § 67 ust.10 stanowił, że *dla transakcji dokonanych w walucie innej niż PLN, kwota blokady może się różnić od kwoty transakcji zaksięgowanej na rachunku.*

W dniu 6 sierpnia 2018 r. Bank dokonał zmiany Regulaminu z 2015 r. (który otrzymał nazwę: *Regulamin świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków płatniczych dla osób fizycznych*), m.in. poprzez:

- 1) określenie maksymalnego terminu, w którym może nastąpić rozliczenie transakcji kartowej jako 30 dni kalendarzowych (w czasie których organizacje płatnicze - Visa, Mastercard - mają obowiązek przekazać Bankowi transakcje kartowe do rozliczenia) i 1 dzień roboczy (na zaksięgowanie transakcji przez Bank) - zmiana w § 68 ust. 2,
- 2) skrócenie terminu na dokonanie przez Bank obciążenia rachunku kwotą transakcji kartowej z 3 dni roboczych do 1 dnia roboczego (od otrzymania przez Bank z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia) - zmiana w § 68 ust. 7,
- 3) dodanie informacji o prezentowaniu kursów walutowych stosowanych przez organizację płatniczą na stronie internetowej tej organizacji płatniczej - zmiana w § 69 ust. 7,
- 4) przeniesienie informacji o terminie utrzymywania blokady środków na rachunku (z tytułu dokonanej transakcji kartowej) z Komunikatu do Regulaminu - zmiana w § 68 ust. 6.

dowód: pismo Banku z dnia 26 lipca 2021 r., k. 453, Regulamin świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków płatniczych dla osób fizycznych - obowiązujący od dnia 6 sierpnia 2018 r., k. 454-487

Analogiczne zasady rozliczania transakcji kartowych stosowane są przez Bank również obecnie, zgodnie z aktualnie obowiązującą wersją Regulaminu (z tym, że określony obecnie maksymalny termin utrzymywania blokady z tytułu dokonanej transakcji kartowej wynosi 8 dni).

W dalszym ciągu bowiem obowiązują Bank zasady i terminy rozliczania transakcji kartowych oraz reguły stosowane przy przewalutowaniu kwoty transakcji kartowej wynikające z umów zawartych z organizacjami płatniczymi, tj.: a) po dokonaniu transakcji kartowej Bank oczekuje na otrzymanie z organizacji płatniczych informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia (przy czym etap ten poprzedza wysłanie zlecenia przez akceptanta realizującego transakcję do centrum rozliczeniowego, które następnie przekazuje informację o transakcji do organizacji płatniczej), b) transakcje walutowe są przewalutowane przez organizację płatniczą z zastosowaniem kursów oraz zasad obowiązujących w tej organizacji i następnie przekazywane do Banku do rozliczenia. W przypadku kart Mastercard, Bank otrzymuje transakcje do rozliczenia [***], natomiast w przypadku kart Visa [***]. Bank rozlicza transakcję kartową niezwłocznie po otrzymaniu z organizacji płatniczej informacji o transakcjach do rozliczenia, nie później niż następnego dnia roboczego [***].

dowód: pismo Banku z dnia 24 maja 2022 r., k. 582

§ 68 ust. 2 Regulaminu posiada zatem obecnie następujące brzmienie:

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 momentem otrzymania zlecenia transakcji kartowej przez Bank jest każdy dzień, w którym Bank otrzymał z organizacji płatniczej informację o transakcjach kartowych do rozliczenia. Po dokonaniu transakcji kartowej, akceptant realizujący transakcję wysyła zlecenie do centrum rozliczeniowego, które następnie przekazuje informację o transakcji do organizacji płatniczej. Dzień, jak również czas

otrzymania z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia jest niezależny od Banku. Czas ten wynosi maksymalnie do 30 dni od daty dokonania transakcji. Maksymalny termin rozliczenia transakcji kartowej wynosi 31 dni od dokonania transakcji tj. 30 dni kalendarzowych i 1 dzień roboczy, zgodnie z ust. 8. W przypadku, gdy Bank nie otrzyma w terminie 30 dni informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia, maksymalny termin rozliczenia transakcji kartowej przekroczy ww. 31 dni. O przekroczeniu terminu posiadacz rachunku zostanie powiadomiony na wyciągu do rachunku.

W przypadku dokonywania przez konsumenta transakcji kartowych (bezzgotówkowych) w walucie obcej innej niż waluta rozliczeniowa organizacji płatniczej, rozliczanych z rachunku prowadzonego w PLN, następuje przeliczenie kwoty transakcji na walutę rozliczeniową przez organizację płatniczą (zgodnie z kursem wymiany walut obowiązującym w tej organizacji płatniczej), a w przypadku, gdy walutą rozliczeniową nie jest PLN, następuje dodatkowe przeliczenie z waluty rozliczeniowej na PLN (waluta rachunku użytkownika) po kursie wymiany obowiązującym w Banku - w tym przypadku zgodnie z własnym kursem sprzedaży obowiązującym w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji kartowej przez Bank. Przewalutowanie z waluty rozliczeniowej na walutę rachunku użytkownika nie następuje, jeżeli ten rachunek jest prowadzony w walucie odpowiadającej walucie rozliczeniowej.

§69 ust. 2 i 3 Regulaminu mają obecnie następujące brzmienie:

2. *Transakcje kartowe dokonane w innej walucie niż waluta rachunku są przeliczane na walutę rachunku w następujący sposób:*

1) *dla kart z logo organizacji płatniczej VISA są przeliczane przez organizację płatniczą z zastosowaniem kursu obowiązującego w tej organizacji;*

2) *dla kart z logo organizacji płatniczej Mastercard wydanych do rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego w złotych polskich (PLN) albo podstawowego rachunku płatniczego:*

a) *transakcje dokonane w EUR są przeliczane przez Bank na PLN wg kursu stosowanego przez Bank, określonego w ust.3,*

b) *transakcje w walucie innej niż EUR i PLN są przeliczane przez organizację płatniczą na EUR z zastosowaniem kursu obowiązującego w tej organizacji, a następnie przez Bank na PLN wg kursu stosowanego przez Bank, określonego w ust.3 (...);*

3. *Kwotę transakcji kartowej, o której mowa w ust. 2 pkt 2a) i b), Bank przelicza z zastosowaniem referencyjnego kursu sprzedaży w Tabeli bezzgotówkowej Banku publikowanej po godzinie 16:00 jako ostatnia tabela danego dnia, obowiązującej w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji kartowej.”*

dowód: Regulamin świadczenia przez ING Bank Śląski S.A. usług w ramach prowadzenia rachunków płatniczych dla osób fizycznych - obowiązujący od dnia 29 sierpnia 2022 r., k. 586-595

Ponadto, w trakcie prowadzonego postępowania, Bank wprowadził dodatkowe oznaczenie transakcji (na wyciągu z rachunku), które rozliczają się później niż wskazany w Regulaminie maksymalny termin tego rozliczenia (określony jako 31 dni od daty dokonania transakcji kartą), jak również wprowadził [***].³

Bank informuje konsumentów o możliwości złożenia reklamacji w przypadku opóźnienia w rozliczeniu transakcji kartowej po 31 dniach, powodującego niekorzystną różnicę kursową względem kursu z 31 dnia, na stronie internetowej Banku⁴ (odnośnik do tej strony znajduje się również w dodatkowej informacji przy transakcji kartowej rozliczonej po terminie 31 dni na historii transakcji w bankowości internetowej).

³ Na marginesie warto dodać, że [***].

⁴ <https://www.ing.pl/indywidualni/karty/karty-do-konta/jakrozliczamy>

Na ww. stronie internetowej Bank informuje dodatkowo konsumentów, że w praktyce informacje o transakcji kartowej od organizacji płatniczej (np. Visa lub Mastercard) otrzymuje szybko, i prawie wszystkie transakcje rozliczane są w ciągu 7 dni.

dowód: pismo Banku z dnia 18 lutego 2022 r., k. 573-574, wydruk ze strony internetowej <https://www.ing.pl/indywidualni/karty/karty-do-konta/jak-rozliczamy>, k. 604-607

W praktyce przeciętny czas oczekiwania przez Bank na informację z organizacji płatniczej o transakcjach kartowych do rozliczenia (liczony od daty dokonania transakcji):

- dla organizacji płatniczej Visa wynosi [***],
- dla organizacji płatniczej Mastercard wynosi [***].

W związku z tym w ciągu [***] dni licząc od daty transakcji kartowej Bank rozlicza obecnie [***] % transakcji kartowych, zaś w ciągu [***] dni Bank rozlicza [***] % transakcji kartowych.

dowód: pismo Banku z dnia 24 maja 2022 r., k. 582

Natomiast, jak wskazał dodatkowo Bank, w okresie od dnia 6 sierpnia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. transakcje kartowe, zainicjowane przez konsumentów, które zostały rozliczone w terminie ponad 31 dni od dnia ich dokonania, stanowiły [***] % wszystkich transakcji kartowych rozliczonych w tym okresie, zaś w I kwartale 2022 r. [***] % wszystkich dokonanych transakcji kartowych.

dowód: pismo Banku z dnia 18 lutego 2022 r., k. 573-574 i z dnia 24 maja 2022 r., k.582

Prezes Urzędu ustalił również, że zakreślone (w ramach obowiązujących regulaminów) przez obie organizacje płatnicze - Visa i Mastercard - maksymalne terminy, w granicach których agenci rozliczeniowi zobowiązani są przedstawić transakcje do rozliczenia, przedstawiają się obecnie następująco:

- w ramach systemu Visa jest to (w zależności od rodzaju transakcji) - 5, 2 lub 8 dni od dnia złożenia zlecenia płatniczego,
- w ramach systemu Mastercard jest to (w zależności od rodzaju transakcji) - 7 lub 5 dni od dnia złożenia zlecenia płatniczego oraz, w szczególnych przypadkach, 14 dni (dla zagregowanych transakcji zbliżeniowych w obszarze transportu) lub 30 dni (dla transakcji procesowanych ręcznie).

dowód: pismo Narodowego Banku Polskiego, Departamentu Systemu Płatniczego z dnia 15 lipca 2022 r., k.609-614

Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 uokik, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu prowadzona jest w interesie publicznym. Prezes UOKiK podejmuje się ochrony interesów konsumentów wyłącznie w interesie publicznym, tzn. wtedy, gdy daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach⁵. Warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentów określonych w tej ustawie jest zatem zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jej przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego, bądź też naruszają ten interes.

Niniejsze postępowanie dotyczy stosowania przez Bank praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w zakresie obowiązków informacyjnych Banku na etapie zawierania

⁵ Por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2009 r., sygn. akt XVII Ama 26/08

umowy o kartę płatniczą, a więc praktyki dotyczącej usług, z których konsumenci korzystają powszechnie.

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów narażonych na negatywne skutki praktyki stosowanej przez Bank. Działania Banku nie dotyczą interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz kręgu konsumentów, którzy zawarli z Bankiem umowę o kartę płatniczą (kartę debetową). Jednocześnie podkreślić należy, że w tym kręgu mógł być każdy konsument, który zdecydowałby się zawrzeć taką umowę z Bankiem.

Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie przez Bank interesu publicznego, możliwe jest poddanie kwestionowanych działań Banku ocenie w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stosowanie przez Bank praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w tym w szczególności naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Dla uznania działania Banku za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy zatem wykazać, że spełnione zostały łącznie trzy następujące przesłanki:

1. oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. zachowanie przedsiębiorcy jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
3. zachowanie to godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 uokik, w związku z art. 196 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 650), ilekroć w ustawie tej jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to w pierwszej kolejności przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, ze zm.). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdo

lność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

ING Bank Śląski Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach jest przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000005459. Przedmiotem działalności Banku jest m.in. pozostałe pośrednictwo pieniężne oraz pozostała finansowa działalność usługowa.

Nie ulega zatem wątpliwości, że Bank posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 uokik. Tym samym Bank, przy wykonywaniu

działalności gospodarczej, podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a jego działania mogą być oceniane w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sprzeczność zachowania przedsiębiorcy z prawem

Na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Dobre obyczaje natomiast pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Rozważenia, przy ocenie możliwości przypisania przedsiębiorcy stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wymaga zatem kwestia, czy jego zachowanie było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Jednocześnie dla stwierdzenia powyższego bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu, co oznacza, że nie musi być on umyślny.

Ustawodawca w art. 24 ust. 2 uokik nie wskazuje konkretnie, jakiego rodzaju sprzeczność z prawem zachowania przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Dla stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 ust. 1 uokik, wystarczy stwierdzenie sprzeczności zachowania przedsiębiorcy z prawem lub dobrymi obyczajami. Z tego względu, przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest wykazanie, czy w ustalonym stanie faktycznym Bank dopuścił się naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, co stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów wymienioną w art. 24 ust. 2 pkt 2 uokik.

W przedmiotowej sprawie obowiązek informacyjny nałożony został na Bank przepisem art. 27 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U z 2022 r. poz. 2360 - zwanej dalej także „uup”⁶), który stanowi, że jeżeli transakcja płatnicza wiąże się z przeliczaniem waluty, dostawca usług płatniczych przekazuje użytkownikowi informację o kursach walutowych, w tym o referencyjnych kursach walutowych, oraz o sposobie obliczania faktycznej wysokości kursu walutowego.

Ponadto, art. 26 ust. 1 uup, odnoszący się do umowy ramowej, w brzmieniu z dnia wszczęcia niniejszego postępowania stanowił, że dostawca jest obowiązany dostarczać użytkownikowi informacje określone w art. 27, art. 29 ust. 1 i 5, art. 31 ust. 1 i art. 32 ust. 1 w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji, z tym że pocztą elektroniczną dostarcza je tylko na wniosek użytkownika. Informacje powinny być sformułowane w przejrzystej i czytelnej formie (od dnia 20 czerwca 2018 r., na mocy nowelizacji ustawy o usługach płatniczych z dnia 10 maja 2018 r.⁷ przepis ten otrzymał brzmienie: *Dostawca dostarcza użytkownikowi informacje określone w art. 27, art. 29 ust. 1 i 5, art. 31 ust. 1 i art. 32 ust. 1 w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji. Informacje sporządza się w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez dostawcę i użytkownika. Informacje formułuje się w sposób łatwo zrozumiały, w przejrzystej i czytelnej formie; powyższa zmiana treści przedmiotowego przepisu pozostaje jednak bez wpływu na niniejsze postępowanie).*

⁶ Na dzień wszczęcia postępowania - Dz.U z 2016 r. poz. 1572, ze zm.

⁷ Dz.U. z 2018 r. poz. 1075

Zgodnie z art. 26 ust. 2 uup, informacje określone w art. 27 uup dostawca jest obowiązany dostarczyć użytkownikowi w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy ramowej⁸, a zatem jeszcze przed dokonaniem przez konsumenta transakcji kartowej wiążącej się z przeliczaniem waluty, co przesądza o zakresie przekazywanych informacji w odniesieniu do referencyjnego kursu walutowego, który znajdzie zastosowanie dla dokonywanych transakcji walutowych i sposobu jego wyznaczenia.

Należy przy tym w tym miejscu wskazać, że obowiązujące obecnie przepisy ustawy o usługach płatniczych stanowią implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającą dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającą dyrektywę 2007/64/WE (ang. Payment Services Directive; dalej Dyrektywa PSD 2)⁹.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest zaniechanie Banku polegające na nieprzekazywaniu w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku konsumentom, którzy zawarli z Bankiem umowy o kartę debetową, informacji na temat kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, zainicjowanej przez konsumenta.

Bank działa w tym zakresie jako dostawcą usług płatniczych - zgodnie bowiem z art. 4 ust. 2 pkt 1 uup dostawcą usług płatniczych jest bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo bankowe¹⁰. Przez usługi płatnicze rozumie się natomiast działalność polegającą m.in. na wydawaniu instrumentów płatniczych (art. 3 ust. 1 pkt 4 uup). Zgodnie z art. 2 pkt 10 uup, instrumentem płatniczym jest zindywidualizowane urządzenie lub uzgodniony przez użytkownika i dostawcę zbiór procedur, wykorzystywane przez użytkownika do złożenia zlecenia płatniczego. Karta płatnicza (karta debetowa) jest zaliczana do bezgotówkowych instrumentów płatniczych.

W związku ze świadczeniem usług płatniczych strony (w tym przypadku Bank jako dostawca usług płatniczych i konsument jako użytkownik) zawierają m.in. tzw. umowy ramowe. Są to umowy o usługę płatniczą regulujące wykonywanie indywidualnych transakcji płatniczych, które mogą zawierać postanowienia w zakresie prowadzenia rachunku płatniczego (art. 2 pkt 31 uup). W praktyce umowy ramowe i objęte nimi transakcje płatnicze są znacznie bardziej powszechne i istotne pod względem gospodarczym niż pojedyncze transakcje płatnicze¹¹. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie umowy zawierane przez konsumentów z Bankiem (umowa o kartę płatniczą zawierana na podstawie wzorców umownych stosowanych przez Bank), powinna być kwalifikowana jako umowa ramowa, o której mowa w powyższym przepisie¹².

W Dyrektywie PSD 2 (podobnie jak w dyrektywie ją poprzedzającej¹³) określono obowiązki spoczywające na dostawcach usług płatniczych m.in. w zakresie informowania użytkowników takich usług. Wskazuje się także, że użytkownicy usług powinni uzyskiwać wysoki poziom zrozumiałych informacji o usługach płatniczych, aby mieć możliwość świadomego wyboru¹⁴. W związku z tym ustawa o usługach płatniczych wprowadziła wiele instrumentów zapewniających konsumentom korzystającym z usług płatniczych wysoki poziom ochrony ich interesów, w szczególności w zakresie obowiązków informacyjnych - zgodnie z wyjaśnieniami Komisji Europejskiej¹⁵ jednym z filarów dyrektywy o usługach

⁸ Bądź niezwłocznie po jej zawarciu, zgodnie z art. 26 ust. 3 uup: *Jeżeli umowa ramowa została zawarta na wniosek użytkownika korzystającego ze środków porozumiewania się na odległość, dostawca dostarcza użytkownikowi informacje określone w art. 27 niezwłocznie po zawarciu umowy ramowej, jeżeli nie było możliwe ich dostarczenie w terminie określonym w ust. 2.*

⁹ Dz.U.UE L 337/35.

¹⁰ ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, ze zm.)

¹¹ Preambuła PSD 2, punkt 57

¹² por.: Objezta Ł. *Umowa ramowa o kartę płatniczą*. ABC nr 194672

¹³ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (...), Dz.U. UE L 319/1 (Dyrektywa PSD 1)

¹⁴ Preambuła PSD 2, punkt 54

¹⁵ European Commission, Your questions on PSD 1, Question no 363

płatniczych było bowiem właśnie zwiększenie transparentności. Regulacje takie można znaleźć w uup w Dziale II *Obowiązki informacyjne w zakresie świadczenia usług płatniczych* (m. in. przytaczany wyżej przepis art. 26 ust. 1 uup oraz art. 27 uup).

W szczególności, zgodnie z treścią art. 27 pkt 3 lit. b) uup, dostawca przekazuje użytkownikowi następujące informacje: „(...) 3) dotyczące opłat, stóp procentowych i kursów walutowych: (...) b) informację o stopach procentowych, jeżeli mają zastosowanie, lub o kursach walutowych, jeżeli transakcja płatnicza wiąże się z przeliczaniem waluty, w tym o bazowych stopach procentowych i referencyjnych kursach walutowych, oraz o sposobie obliczania faktycznej wysokości odsetek i kursu walutowego¹⁶” (przy czym *referencyjny kurs walutowy* to - zgodnie z art. 2 pkt 26 uup - *kurs walutowy udostępniany przez dostawcę usług płatniczych lub pochodzący z publicznie dostępnego źródła*, który stanowi punkt odniesienia do ustalenia kursu rozliczeniowego walut, służąc za podstawę do przeliczeń przy każdej wymianie waluty).

Transponowany w art. 27 pkt 3 lit. b) uup - art. 42 pkt 3 lit. b) PSD 1 (zastąpiony przez art. 52 pkt 3 lit. b) PSD 2) - zobowiązuje zatem dostawcę płatnika do przekazania płatnikowi informacji o kursie walutowym, jaki znajdzie zastosowanie do transakcji, zanim zostanie ona jeszcze zainicjowana. Jeżeli kurs walutowy, który będzie zastosowany, nie jest wcześniej znany, dostawca powinien poinformować płatnika o referencyjnym kursie walutowym. Dostawca może wypełnić także obowiązek poinformowania o kursach walutowych i stopach procentowych, które będą zastosowane, przez podanie podstaw do ustalenia referencyjnych kursów walutowych lub bazowych stóp procentowych.¹⁷

Bank natomiast w stosowanych wzorcach (tj. w Regulaminie, będącym integralną częścią umowy o kartę, ani w samej umowie o kartę), nie zamieszcza precyzyjnej informacji, jaki referencyjny kurs sprzedaży waluty obcej, według którego dokonywane będzie rozliczenie transakcji bezgotówkowej dokonanej przez konsumenta w walucie obcej, zostanie zastosowany przez Bank. Referencyjny kurs sprzedaży waluty (w przypadku, gdy użyta do przeprowadzenia transakcji karta debetowa posiada inną walutę rozliczeniową niż PLN i została wydana do rachunku złotowego) określony jest bowiem jako 1) kurs przeliczeniowy stosowany przez organizację płatniczą lub/oraz 2) kurs sprzedaży z tabeli bezgotówkowej Banku obowiązującej w dniu roboczym poprzedzającym rozliczenie transakcji kartowej.¹⁸

Należy przy tym wskazać, że pierwotnie (w Regulaminie z 2015 r.) Bank nie wskazywał jakiegokolwiek terminu, w tym maksymalnego, w jakim transakcja dokonana za pomocą karty debetowej zostanie przez Bank rozliczona. Bank zastrzegał jedynie, że *termin otrzymania z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia jest niezależny od Banku* (§ 67 ust. 2 Regulaminu z 2015 r.). Dodatkowo, część informacji, która mogła pośrednio wskazywać na termin rozliczenia transakcji kartowej oraz sposób ustalania kursu walutowego, który w związku z tym rozliczeniem znajdzie zastosowanie do transakcji, zawarta była w Komunikacie, który nie stanowi wzorca umownego (w szczególności należy wskazać w tym kontekście na pkt 30 Komunikatu, zgodnie z którym termin utrzymywania blokady uzależniony był od „przeciętnego terminu oczekiwania przez Bank na informację o transakcjach kartowych do rozliczenia” i wynosił maksymalnie jedenaste dni, a także informację dotyczącą godziny obowiązywania tabel kursowych dla rozliczeń transakcji kartowych, czy informację o stosowanych walutach rozliczeniowych dla transakcji kartowych).

W Regulaminie z 2015 r. Bank zastrzegał również, że obciążenie (bądź uznanie) rachunku kwotą transakcji kartowej (oraz odpowiednimi opłatami i prowizjami) nastąpi niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych po otrzymaniu przez Bank

¹⁶ Zgodnie z treścią Dyrektywy (art. 52 pkt 3 lit. d): *w stosownych przypadkach, stopy procentowe i kursy walutowe, które zostaną zastosowane, lub, jeżeli mają być zastosowane referencyjne stopy procentowe i referencyjne kursy walutowe - sposób obliczania rzeczywistej wysokości odsetek oraz stosowna data i wskaźnik lub podstawa stosowana do ustalenia takiej referencyjnej stopy procentowej lub referencyjnego kursu walutowego;*

¹⁷ M. Grabowski, *Ustawa o usługach płatniczych*, komentarz do art. 27, Legalis

¹⁸ publikowanej po godzinie 16:00 jako ostatnia tabela danego dnia

z organizacji płatniczej stosownej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia (§ 67 ust. 7). Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na umożliwioną przez postanowienia Regulaminu z 2015 r. dowolność w zakresie ostatecznego rozliczenia transakcji, a tym samym ustalenia przez Bank wiążącego kursu walutowego - Bank bowiem w sposób nieprecyzyjny określił w jego treści moment, w którym może dojść do rozliczenia transakcji kartowej dokonanej w walucie obcej (następujący maksymalnie do trzech dni od otrzymania informacji od organizacji płatniczej; przy czym konsument nie ma wiedzy, w jakim terminie od dokonania transakcji organizacja płatnicza przekaze taką informację Bankowi), który to moment wpływał jednocześnie na datę ustalenia kursu walutowego, nie realizując w sposób prawidłowy ustawowego obowiązku podania informacji określonych w treści art. 27 pkt 3 lit. b) uup (tj. obowiązku poinformowania konsumenta na etapie zawierania umowy ramowej o sposobie obliczania kursu walutowego w sposób możliwie najbardziej precyzyjny oraz niebudzący wątpliwości).

Bank dokonał uzupełnienia postanowień Regulaminu w wersji obowiązującej od dnia 6 sierpnia 2018 r. (w tym w szczególności poprzez zakreślenie maksymalnego 31 dniowego terminu, w którym może nastąpić rozliczenie transakcji kartowej, uwzględniającego 30 dniowy termin, w którym organizacje płatnicze mają przekazać Bankowi transakcje kartowe do rozliczenia, a także skrócenie terminu na dokonanie przez Bank obciążenia rachunku kwotą transakcji kartowej z 3 dni roboczych do 1 dnia roboczego oraz przeniesienie informacji publikowanych uprzednio w Komunikacie do Regulaminu).

Należy jednak w tym miejscu wskazać, że nie są to postanowienia, które precyzyjnie regulują kwestie, będące przedmiotem zarzutu. Konsument - na podstawie Regulaminu - w dalszym ciągu nie ma wiedzy, w którym momencie ustalany będzie kurs walutowy wykorzystywany dla celów rozliczenia transakcji. Nadto należy podkreślić, że wskazany 30 dniowy maksymalny termin na otrzymanie z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia, choć wynika z regulacji ustanowionych przez organizacje płatnicze, to jednak znajduje zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach, do rozliczenia transakcji kartowych o specyficznym charakterze.

Tymczasem określenie sposobu obliczenia faktycznego kursu walutowego powinno zostać dokonane w sposób w pełni precyzyjny oraz niebudzący wątpliwości.¹⁹ Pogląd ten znajduje oparcie również w treści art. 26 ust. 1 uup, zgodnie z którym informacje, o których mowa m.in. w art. 27 uup, powinny być sformułowane w przejrzystej i czytelnej formie.

Prezes Urzędu, dostrzegając specyfikę dotyczącą czterostronnych systemów kart płatniczych, bierze pod uwagę tę dodatkową okoliczność, że proces wykonania transakcji płatniczej uzależniony jest od innych podmiotów niż Bank będący wydawcą kart płatniczych, a w szczególności samo zainicjowanie procesu rozliczenia transakcji uzależnione jest od działania agenta rozliczeniowego. Tym niemniej, nawet w sytuacji, w której Bank nie ma wpływu na termin faktycznego przekazania przez organizację płatniczą informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia (z uwagi na złożoność powiązań instytucji rynku płatniczego), obowiązek informacyjny powinien być realizowany - z uwzględnieniem specyfiki i terminów rozliczeń transakcji kartowych wynikających z zasad ustalanych przez organizacje płatnicze - w sposób jak najbardziej precyzyjny, odzwierciedlający co najmniej najbardziej miarodajne rodzaje transakcji płatniczych. W tym kontekście przypadek ustalenia przez Bank w Regulaminie jednego 31-dniowego terminu (jako maksymalnego) na rozliczenie każdej transakcji kartowej (mimo że mający wpływ na długość tego terminu 30-dniowy termin na otrzymanie z organizacji płatniczej informacji o transakcjach kartowych do rozliczenia ma co do zasady zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach), z uwagi na taki sposób określenia jego długości, nie może zostać uznany za precyzyjne wskazanie terminu rozliczenia transakcji kartowej, mającego wpływ na sposób ustalenia kursu walutowego znajdującego zastosowanie do jego rozliczenia (termin tym bardziej nieadekwatny, że - zgodnie z przekazaną przez Bank informacją - obecnie [***] transakcji kartowych rozliczane jest przez Bank w terminie [***] dni od daty dokonania transakcji).

¹⁹ Dziegielewska P. Szulikowski M. *Obowiązki informacyjne dostawców usług płatniczych*. ABC nr 157030

Na poziomie informacyjnym zatem postanowienia Regulaminu odnoszące się do sposobu wyznaczania kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji kartowej w walucie obcej pozostają niepełne, niejednoznaczne i niedookreślone - tym samym Bank, w przedmiotowym zakresie, w dalszym ciągu nie wypełnia w prawidłowy sposób obowiązku informacyjnego wynikającego z przepisów ustawy o usługach płatniczych.

Warto przy tym zauważyć, że choć zasady ustalane przez organizacje płatnicze dotyczą każdego wydawcy oraz agenta rozliczeniowego, który zawarł umowę dotyczącą rozliczeń transakcji kartowych z Visa oraz Mastercard, to praktyka stosowana na polskim rynku przez różne banki nie jest w tym zakresie jednolita, a niektóre z przyjętych na rynku rozwiązań wskazują, że możliwe jest przekazanie precyzyjnej informacji o kursie walutowym, jaki znajdzie zastosowanie do rozliczenia transakcji kartowej.²⁰

Zdaniem Prezesa Urzędu, zaniechanie polegające na nieprzekazywaniu w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku konsumentom, którzy zawarli z Bankiem umowy o kartę debetową, informacji na temat kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, zainicjowanej przez konsumenta narusza obowiązek informacyjny określony w art. 27 pkt 3 lit. b) w zw. z art. 26 ust. 1 upp, nałożony na dostawcę usług płatniczych w związku z zawarciem umowy ramowej z użytkownikiem tych usług.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i zagrożeniu im. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie przesądza kryterium ilościowe, ponieważ wydawane orzeczenie ma wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów.

Jak podnosi się w doktrynie, w pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się także działanie przedsiębiorcy skierowane wprawdzie do oznaczonych (zindywidualizowanych), ale za to dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym konsumentów tych łączy jakaś wspólna cecha rodzajowa. Wówczas poszkodowana zostaje pewna grupa konsumentów, niebędąca jedynie - z punktu widzenia przedsiębiorcy stosującego daną praktykę - zbiorowością przypadkowych jednostek, lecz stanowiącą określoną i odrębną kategorię konsumentów, reprezentującą w znacznym stopniu wspólne interesy²¹. Należy zatem przyjąć, że zbiorowy interes konsumentów nie musi odnosić się do nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować, gdyż brak indywidualizacji nie sprzeciwia się możliwości wyodrębnienia kategorii bądź zbioru konsumentów o pewnych cechach. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

W niniejszej sprawie zbiorowy interes realizuje się poprzez fakt, iż potencjalnie wszyscy posiadacze wydanych przez Bank kart płatniczych (debetowych) umożliwiających dokonywanie transakcji bezgotówkowych w walucie obcej (inicjowanych przez

²⁰ por. rozwiązanie przyjęte przez PKO BP SA w *Regulaminie rachunków bankowych i kart debetowych dla klientów indywidualnych w PKO Banku Polskim SA*

²¹ M. Szydło, *Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów*, Monitor Prawniczy 2004/17/791

konsumenta) narażeni zostali na skutki zakwestionowanej praktyki. Działanie to odnosi się do zbiorowości konsumentów, dla których skutek w ww. postaci jest wspólny. Zachowanie Banku nie dotyczy zatem interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy czy indywidualny ani też grupy takich osób, lecz narusza ono uprawnienia szerokiego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku. Z tego względu, w ocenie Prezesa Urzędu, interes konsumentów naruszony w wyniku działań podejmowanych przez Bank ma charakter zbiorowy, co przesądza o możliwości uznania, iż działania te godzą w zbiorowy interes konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu, w tym przypadku naruszone zostały przede wszystkim interesy niemajątkowe konsumentów poprzez ograniczenie ich prawa do rzetelnej i pełnej informacji na temat sposobu ustalania kursu walutowego stosowanego przez Bank przy rozliczaniu bezgotówkowej transakcji w walucie obcej, inicjowanej przez konsumenta, a dokonywanej przy użyciu karty debetowej. Przepisy dotyczące zasad dostarczania informacji mają na celu zapewnienie użytkownikom usług płatniczych (w tym konsumentom) podejmowania świadomych decyzji w zakresie korzystania z usług płatniczych. Nałożenie obowiązków informacyjnych na dostawców usług płatniczych przyczynia się zatem przede wszystkim do zwiększenia ochrony użytkowników rynku (w tym konsumentów).

W przedmiotowej sprawie Bank, poprzez swoje zaniechanie, uniemożliwia konsumentom dostęp do informacji zagwarantowanych im przepisami prawa. W związku z tym, nie mają oni warunków do podejmowania w pełni racjonalnych i przemyślanych decyzji w zakresie korzystania z usług płatniczych, gdyż pozbawieni są prawa do uzyskania pełnej i rzetelnej informacji przed dokonaniem transakcji kartą, jaki referencyjny kurs sprzedaży waluty obcej, według którego dokonywane jest to rozliczenie, zostanie zastosowany przez Bank.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a przez praktykę taką rozumie się sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, godzące w te interesy, m.in. naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Reasumując, w ocenie Prezesa Urzędu, przedmiotowe zaniechanie Banku, opisane powyżej, stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. praktykę polegającą na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Zobowiązanie Banku

W trakcie postępowania zakończono przedmiotową decyzją Bank złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej w trybie art. 28 ust. 1 uokik, zobowiązując się do podjęcia działań zmierzających do zmiany zakwestionowanej praktyki, określonych w pismach Banku z dnia 8 lutego 2017 r., 30 maja 2017 r. i 12 lipca 2017 r. Złożone zobowiązanie było modyfikowane następnie przez Bank w piśmie z dnia 26 lipca 2021 r. oraz - finalnie - w piśmie z dnia 12 października 2022 r.

W ramach ostatniej złożonej wersji zobowiązania Bank zobowiązuje się do [***].

W uzasadnieniu Bank wskazał, że [***].

Zgodnie z deklaracją Banku, dokonanie [***].

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie nakładają jednak na Prezesa UOKiK obowiązku wydania decyzji uwzględniającej złożone zobowiązanie, a jedynie stwarzają mu prawną możliwość wydania takiej decyzji, o ile stosowne zobowiązanie zostanie przez stronę postępowania złożone. Oznacza to, że Prezes UOKiK może, lecz nie

musi, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych działań w decyzji zobowiązującej, wydanej na podstawie art. 28 uokik.

Zakwestionowana w niniejszym postępowaniu praktyka dotyczy niewywiązywania się przez Bank z obowiązków informacyjnych, wymaganych przepisami ustawy o usługach płatniczych (art. 27 pkt 3 lit. b), w odniesieniu do informacji przekazywanych na etapie zawierania umowy ramowej (w tym przypadku - w Regulaminie).

W ocenie Prezesa Urzędu zaproponowane przez Bank w treści złożonego zobowiązania [***]. Prezes Urzędu uznał zatem za niezasadne przyjęcie zobowiązania Banku do zmiany postanowień wzorca umowy w przedstawionym zakresie.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Rozstrzygnięcie o środkach usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie z art. 26 ust. 2 uokik w decyzji stwierdzającej stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. W myśl art. 26 ust. 4 uokik środki, o których mowa w ust. 2, powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego skutków.

Katalog środków usunięcia trwających skutków naruszenia ma charakter otwarty. W związku z tym przepis dopuszcza możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK na przedsiębiorcę także innego, niż wymienione w ustawie, środka usunięcia trwających skutków naruszenia, który jest adekwatny do rodzaju stwierdzonego naruszenia oraz skutków, które naruszenie wywołało. Ocena adekwatności działań zmierzających do usunięcia skutków niedozwolonego zachowania musi być dokonana z uwzględnieniem możliwie najszerszego kontekstu negatywnych następstw działania przedsiębiorcy, któremu zarzucana jest praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów.

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu nałożył w punkcie II sentencji niniejszej decyzji środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa UOKiK, nałożone na Bank środki w opisanym w sentencji kształcie, w postaci skierowanie do konsumentów jasnego i zrozumiałego komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej Banku o zapadłym rozstrzygnięciu w zakresie stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów pozostaje w korelacji z przypisanym naruszeniem i zmierza do usunięcia trwających skutków naruszenia. Ponadto, biorąc pod uwagę istotne znaczenie mediów społecznościowych, Prezes Urzędu nałożył na Bank obowiązek publikacji komunikatu o wydanej decyzji na profilach Banku w mediach społecznościowych, w których Bank jest obecny na dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Zdaniem Prezesa Urzędu, wykonanie tego środka zapewni rozpowszechnienie informacji o wydaniu przedmiotowego rozstrzygnięcia wraz z informacją, że jest ona prawomocna, wśród szerokiego kręgu konsumentów.

Szerokie rozpowszechnienie oświadczenia o przedmiocie rozstrzygnięcia i wynikających z jego uprawomocnienia się skutkach, spełni zarówno funkcję edukacyjną wobec konsumentów, jak i funkcję prewencyjną wobec innych przedsiębiorców. Dodatkowo, publikacja komunikatu na stronie internetowej Banku będzie stanowić czytelną

i jednoznaczną informację dla przedsiębiorców, że nieakceptowana jest sytuacja, w której przedsiębiorcy stosują praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Koszty postępowania

Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Jednocześnie zgodnie z art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 263 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185 zm., dalej jako „kpa”), do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56 kpa, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczania stronom pism urzędowych. Zgodnie z art. 264 § 1 kpa, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną w toku postępowania. W związku z powyższym, postanowiono obciążyć Bank kosztami postępowania w wysokości 163,40 zł (słownie: sto sześćdziesiąt trzy złote czterdzieści groszy). Koszty niniejszego postępowania określone w pkt. III rozstrzygnięcia niniejszej decyzji Bank obowiązany jest wpłacić w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Pouczenie:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od daty jej doręczenia.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt. III sentencji niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 2 kpa w zw. z art. 83 uokik oraz stosownie do art. 81 ust. 5 uokik w związku z art. 479³² § 1 i § 2 kpc, przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125; dalej: ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej

osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie (ust. 1). Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki (ust. 2). Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 §1 i §3-4 kpc strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub w części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienia adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Ochrony Zbiorowych
Interesów Konsumentów
Artur Zwaliński

Otrzymuje:

1/ ING Bank Śląski Spółka Akcyjna
ul. Sokolska 34
40-086 Katowice
2/ a/a